

čaju, osvećivati na jadnoj raji u Bosni, pokupili bi narod i s njim zajedno bježali u susjedne krajeve slobodne Dalmacije i Slavonije, nastavljujući da ga tamo vode kao njegovi dušobrižnici, vode i učitelji.

Tako, kad su Mlečani 25. rujna 1683 oteli Turcima Sinj u Dalmaciji, Franjevci iz Rame, ljuto zlostavljeni od Tura-ka za vrijeme rata između Austrije i Turske, poslaše, kako pripovijeda O. Vinjalić u svojoj povijesti², dvojicu redovnika u Split k mletačkom generalnom providuru Jeronimu Cornaro s porukom, da će pribjeći s narodom u Dalmaciju, ako im pošalje oružanu pratnju. Cornaro im odgovori, neka budu pripravni za slijedeće ljeto, kad Turci budu zauzeti s druge strane. Malo kasnije Cornaro podje s vojskom na Hercegnovi, koji je bio u turskim rukama. Da lakše uspije, posla u Sinj zapovjednika konjaništva, biyšeg providura u Kotoru Antuna Zeno s kotarskim serdarom Stojanom Jankovićem Mitrovićem, da ometa Turke i pazi, hoće li turska vojska krenuti u pomoć Hercegnovomu; ako krene, da odmah navali na Duvno i tako ih zaustavi. Zeno je lijepo izvršio svoju zadaću, te je Hercegnovi mogao biti zauzet već 30. rujna godine 1687.

Nekoliko dana iza toga Zeno dode u Split. Od atle 27. listopada 1687 javi senatu u Mletke, kako su ramski Franjevci, ne mogući više podnositi barbarske postupke i neprekidne zulume kojima ih Turci muče, prošle nedjelje poslali jednoga svoga svećenika, preobučena na seljačku, da će oni i mnoge druge kršćanske obitelji odmah napustiti zemlju, ako im pošalje jaku pratnju; on je odmah poslao što pješaka što konjanika do 4000; ovi su, razdijeljeni po okolišnim selima, palili kuće i skladišta sijena i žita za vojsku, tako te su Franjevci njih 15 na broju, s pobjeglim obiteljima mogli neopazeno prijeći granicu i doći u sinjsku krajinu; on je došao u Split, da se s nadbiskupom Cosmi dogovori glede smještaja ovih redovnika, a s generalnim providurom Cornaro glede naseljenja naroda po opustošenim krajevima Dalmacije. Providur Cornaro, koji se tada nalazio u Kotoru, kako Zeno javlja 8. prosinca iz Zadra senatu u Mletke, privolio je

² Compendio storico cronologico della Dalmazia, Croazia e Bosna, str. 556. To je rukopis iz g. 1774. Čuva se u arhivu franjevačkog samostana na Visovcu.